

Väliaikaisia muutoksia työttömyysturvaan 16.3.2020 alkaen

Koronaviruksen aiheuttaman epidemian vuoksi työttömyysturvaan on esitetty määräaikaisia muutoksia 16.3.2020 alkaen. Määräaikaisilla toimenpiteillä vahvistetaan koronakriisin vuoksi lomautetuksi ja työttömäksi joutuvien toimeentulon turvaa.

Esitysten käsittely eduskunnassa on vielä kesken tätä kirjoitusta julkaistaessa. Siten myös muutokset esityksiin ovat mahdollisia. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

Lomautuksen määritelmä

Työttömyysturvalain lomautusta koskevaa määritelmää muutetaan määräajaksi 16.3. – 6.7.2020 vastaamaan työsopimuslain 5 luvun lomautuksen määritelmää.

Tämä tarkoittaa sitä, että työntekijällä on työnantajan päätökseen perustuvan lomautuksen lisäksi oikeus työttömyysetuuteen määräaikana myös tilanteissa, joissa lomautus perustuu työnantajan ja työntekijän väliseen sopimukseen.

Työttömyysturvan omavastuu-aika

Määräajalla 16.3. – 6.7.2020 työttömyysetuuteen on oikeus omavastuupäivien estämättä. Käytännössä omavastuu-aikaa ei aseteta ja henkilöllä on oikeus työttömyysetuuteen, mikäli muut työttömyysetuuden edellytykset täyttyvät.

Omavastuuta koskevat määräaikaiset säännökset koskevat tilanteita, joissa työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen ensimmäinen omavastuupäivä on 16.3.2020 tai sen jälkeen. Omavastuuajan poistamista sovelletaan 6.7.2020 asti. Määräajan lopulla, mutta viimeistään 6.7.2020 alkanut omavastuu-aika olisi koko kestoaltaan kuitenkin työttömyysetuudella korvattavaa aikaa.

Työttömyysturvan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto lyhennetään 13 kalenteriviikkoon määräajaksi 16.3.2020 – 6.7.2020, mikäli palkansaajalla ei täyty normaali 26 kalenteriviikon työssäoloehto. Lyhennetyn 13 kalenteriviikon työssäoloehdon soveltaminen edellyttää, että henkilöllä on vähintään yksi työssäoloehto kerryttävä kalenteriviikko 1.3.2020 jälkeiseltä ajalta. Lisäksi ansiopäivärahan edellytyksenä on, että henkilö on ollut vakuutettuna vähintään 13 edellistä viikkoa työttömyyskassassa.

Myös yrittäjän ei omistavan perheenjäsenen työssäoloehto lyhennetään määräajaksi, mutta heillä työssäoloehto on 26 kalenteriviikkoa, jos 52 kalenteriviikon normaali ehto ei täyty.

Työttömyyspäivärahan enimmäisaika

Määräaikana 16.3. – 30.6.2020 lomautuksen ajalta maksettu työttömyyspäiväraha ei kerrytä päiviä työttömyyspäivärahan enimmäismaksuaikaan. Säännöstä sovelletaan määräaikana alkaneisiin lomautuksiin lain voimassaolon ajan.

Lomautetun työvoimapolitiittiset edellytykset

TE-toimisto ei selvitä kaikkia lomautetun työnhakijan työvoimapolitiittisia edellytyksiä määräajalla 16.3. – 31.7.2020. Lomautetuilla säilyy kuitenkin edelleen velvollisuus ottaa vastaan työnantajan tarjoamaa työtä.

Muutos tarkoittaa, että lomautetuilla on määräaikana oikeus työttömyysetuuteen muun muassa yritystoiminnan ja opintojen estämättä. Työttömyysetuuteen ei kuitenkaan ole oikeutta niiltä päiviltä, jolloin henkilö ei ole ollut rekisteröityneenä työnhakijana TE-toimistossa.

Yrittäjän oikeus työttömyysturvaan

Päätoimisesti toimineelle yrittäjälle voidaan maksaa määräaikana 16.3 – 30.6.2020 työmarkkinatukea, jos päätoiminen työskentely yrityksessä katsotaan päättyneen hyvin laajalle levinneen vakavan tartuntataudin seurauksena. Työmarkkinatukeen olisi oikeus myös, jos yritystoiminnasta saatava tulo siinä työskentelevää henkilöä kohti olisi vähemmän kuin 1 089,67 euroa kuukaudessa, ja tulon vähentyminen johtuu hyvin laajalle levinneestä vakavasta tartuntataudista.

Työmarkkinatuen saaminen määräajalla ei edellytä yritystoiminnan lopettamista eikä YEL-vakuutuksen lopettamista. Yrittäjä voi siten jatkaa yrityksen tuotannollista ja taloudellista toimintaa.